

№ 2249 din 16 noiembrie 2021

CONSILIUL SUPERIOR
AL MAGISTRATURII

DEMERS

Prin prezenta, ne adresăm către Consiliul Superior al Magistraturii cu solicitare de a înainta Curții Constituționale sesizarea privitor la declararea neconstituționalității unor prevederi din Legea nr. 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (Anexa nr. 3 Tabelul nr. 2), în privința funcțiilor publice de conducere și de execuție în cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătoriilor.

Obiectul sesizării vizate îl constituie procedura de stabilire a salariului în raport cu ierarhia funcțiilor în sectorul public, prevăzut în Legea nr. 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul public, în privința funcționarilor publici din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătoriilor.

Ținem și amintim, că anterior în Hotărârile Curții Constituționale RM nr. 24 din 10 septembrie 2013 și nr. 25 din 06 noiembrie 2014 s-a constatat, că diferențe în nivelul de salarizare pentru exercitarea funcțiilor asemănătoare ale angajaților organelor de putere legislativă și executivă, pe de o parte, și angajaților sistemului judiciar, pe de altă parte, denotă o discriminare și drept consecință o încălcare a balanței între puterile de stat.

În Hotărârea Curții Constituționale RM nr. 24 din 10 septembrie 2013 este prezentată următoarea corelație a organelor de putere legislativă, executivă și judiciară, ceea ce în prezent a rămas neschimbat:

Secretariatul Parlamentului, Aparatul Președintelui Republicii Moldova, Cancelaria de Stat	Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea Supremă de Justiție, Procuratura Generală
Aparatele centrale ale ministerelor	Curțile de apel
Aparatul președintelui de raion și subdiviziunile subordonate consiliului raional	Judecătoriile, procuraturile teritoriale și cele specializate

În următorul tabel putem urmări diferența între clasele de salarizare pentru exercitarea funcțiilor în organele de stat, care sunt investite cu obligații identice sau destul de asemănătoare:

Secretariatul Parlamentului, Aparatul Președintelui Republicii Moldova, Cancelaria de Stat	Clasa de salarizare	Curtea Supremă de Justiție	Clasa de salarizare	Diferența între clasele de salarizare
Șef de secție în cadrul direcției	85	Șef de secție în cadrul direcției	85	0
		Asistent judiciar	75	10
Aparatele centrale ale ministerelor	Clasa de salarizare	Curțile de apel	Clasa de salarizare	Diferența între clasele de salarizare
Șef direcție generală	102	Șef al secretariatului	90	12
Șef direcție în cadrul direcției generale	95	Șef direcție (în cadrul secretariatului)	85	10
Șef secție	87	Șef secție	78	9
Șef de secție în cadrul direcției	85	Șef de secție în cadrul direcției/ Asistent judiciar	75	10
Șef serviciu	83	Șef serviciu/ Contabil-șef	73	10
Specialist principal	65	Specialist principal	61	4
Specialist superior	60	Specialist superior	55	5
Specialist	55	Specialist	52	3
Aparatul președintelui de raion și subdiviziunile subordonate consiliului raional	Clasa de salarizare	Judecătoriile, procuraturile teritoriale și cele specializate	Clasa de salarizare	Diferența între clasele de salarizare
Secretar al consiliului raional	95	Șef al secretariatului	86	9
Șef direcție în cadrul direcției generale	85	Șef direcție (în cadrul secretariatului)	81	4
Șef secție	78	Șef secție	73	5
Șef de secție în cadrul direcției	75	Șef de secție în cadrul direcției/ Asistent judiciar	70	5
Șef serviciu	73	Șef serviciu/ Contabil-șef	68	5

Reieșind din prevederile Legii nr. 155 din 21.07.2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice, funcția publică de conducere – *Șef al secretariatului instanței judecătorești este investit cu obligații identice sau destul de asemănătoare cu Șeful direcției generale la minister:*

Titlul funcției publice	Cod	Descriere generică
Șef/ șef adjunct direcție generală/ AUTORITĂȚI ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	B19 (fpc)	- conduce activitatea unei subdiviziuni autonome care are un efectiv de cel puțin 18 unități de personal; - este responsabil de gestionarea unui sector complex de activitate în domeniul elaborării politicilor, coordonării, monitorizării și evaluării privind implementarea acestora, în conformitate cu activitățile care implică exercitarea prerogativelor de putere publică; - posedă abilități de planificare, organizare, coordonare, monitorizare, control, evaluare; - este responsabil de deciziile tactice și operaționale luate referitor la activitatea subdiviziunii și la sectorul gestionat
Șef al secretariatului instanței judecătorești/șef adjunct al secretariatului Judecătoriei Chișinău/ AUTORITATEA JUDECĂTOREASCĂ	B14 (fpc)	- asigură activitatea organizatorico-administrativă și economico-financiară a instanței judecătorești; - posedă competențe manageriale de planificare funcțională a activității instanței judecătorești, de gestionare a resurselor financiare, umane, tehnice și materiale; - este responsabil de deciziile luate referitor la activitatea instanței judecătorești

Pe lângă acestea urmează de menționat, că șeful secretariatului conduce personalul de cel puțin 35-40 persoane și conform prevederilor art. 45 alin. (3) Legii nr.514-XIII din 06 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, exercită următoarele împuterniciri:

a) organizează activitatea personalului legată de întocmirea și afișarea, în termenul stabilit de normele procesuale, a informației privind cauzele fixate pentru judecare, inclusiv privind obiectul acestora;

b) organizează activitatea personalului responsabil de asigurarea distribuirii aleatorii a cauzelor parvenite în instanța judecătorească;

c) gestionează mijloacele financiare alocate instanței judecătorești;

d) coordonează și verifică activitatea subdiviziunilor secretariatului instanței judecătorești, asigură administrarea și utilizarea optimă a resurselor financiare, materiale, intelectuale și informaționale în procesul implementării planurilor strategice de activitate a instanței judecătorești;

e) elaborează și prezintă spre aprobare președintelui instanței judecătorești planurile strategice de activitate a instanței judecătorești;

f) organizează și coordonează dezvoltarea și implementarea planurilor strategice de activitate a instanței judecătorești;

g) aprobă, după coordonarea cu președintele instanței judecătorești, regulamentul de organizare și funcționare a secretariatului instanței judecătorești;

h) exercită alte funcții atribuite prin lege sau delegate de către președintele instanței judecătorești.

În Hotărârea nr. 24 din 10.09.2013 privind controlul constituționalității unor prevederi din anexa nr. 2 la Legea nr. 48 din 22 martie 2012 ”Privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici” Curtea Constituțională a subliniat, că:

«63. ... pentru garantarea unei puteri judecătorești echivalente după statut cu celelalte două ramuri ale puterii de stat, este necesară menținerea unui tratament echivalent și pentru componentele ajutătoare ale acestei puteri, inclusiv crearea condițiilor necesare pentru asigurarea cu personal calificat și competitiv.

64. Concluzia este aplicabilă în egală măsură și celorlalte puteri ale statului. Astfel, nu ar putea fi apreciată drept eficientă activitatea deputaților sau a membrilor executivului fără suportul eficient al personalului care îi asistă în exercitarea prerogativelor puterii de stat încredințate.

65. În Hotărârea nr.27 din 20 decembrie 2011 privind controlul constituționalității unor legi de modificare a condițiilor de asigurare cu pensii și alte plăți sociale pentru unele categorii de salariați Curtea a menționat:

“95. Caracterizând esența puterilor statului, Curtea menționează că puterea legislativă este reprezentanța directă a poporului, care este titularul suveranității naționale. Din aceste considerente, ea deține bugetul țării și determină regulile de comportament al tuturor persoanelor fizice și juridice în societate. Puterea executivă este formată de cea legislativă, ea fiind diriguitorul surselor bugetare acordate de legislativ și deținătorul prerogativelor de gestionare operativă a bunurilor și acțiunilor societății. Puterea judecătorească însă nu deține nici una din aceste funcții majore. Ea rezolvă de drept litigiile apărute în societate ca rezultat al acțiunilor celor două puteri. Din aceste considerente, calitatea actului justiției, ca act emanat de la puterea judecătorească, este direct proporțională cu nivelul independenței puterii judecătorești și cu sprijinul acordat acesteia atât de puterea legislativă, cât și de puterea executivă.”

66. În același mod este înțeleasă legătura între independența judecătorului și asigurarea materială a tuturor componentelor ce-l asistă în emiterea actului justiției și de unele acte internaționale în domeniu. Astfel, conform Recomandării CM/Rec(2010)12 a Comitetului Miniștrilor: “Eficiența judecătorilor și a sistemelor judiciare este o condiție necesară pentru protecția drepturilor fiecărei persoane, în conformitate cu exigențele articolului 6 din Convenție, pentru certitudine juridică și pentru încrederea publicului în Statul de drept. [...] Fiecare stat trebuie să aloce instanțelor de judecată resurse, instalații și echipamente adecvate, care să permită funcționarea acestora în conformitate cu standardele stabilite în articolul 6 al Convenției și care să permită judecătorilor să își desfășoare activitatea în mod eficient. [...] Instanțele ar trebui să aibă un număr suficient de judecători și personal auxiliar, instruit în modul corespunzător. ...”

70. În același timp, Curtea reține, că calitatea și finalitatea actului de justiție sunt direct proporționale nu doar cu competențele profesionale ale judecătorului, dar și cu competențele personalului care îl ajută să-și desfășoare activitatea. Din aceste considerente, se impune o investiție și o stimulare proporțională pentru activitatea

desfășurată de către personalul instanțelor judecătorești reieșind și din responsabilitățile atribuite prin lege acestora..»

Analiza normelor legale menționate mai sus denotă faptul, că:

- nivelurile de salarizare a funcționarilor publici, angajați la Curtea Supremă de Justiție și curțile de apel, sunt cu mult inferioare nivelurilor prevăzute pentru funcționarii Secretariatului Parlamentului, Aparatului Președintelui Republicii Moldova, aparatului central al ministerelor;

- există o necorespondere dintre salarizarea funcționarilor din cadrul instanțelor judecătorești și cea a funcționarilor din cadrul aparatului președintelui de raion și structurilor subordonate consiliului raional.

O diferențiere esențială a salariului funcționarilor publici din cadrul organelor de putere legislativă și executivă, pe de o parte, și de putere judiciară, pe de altă parte, naște întrebarea: ”Oare pentru asigurarea activității sistemului judiciar sunt necesari funcționari mai puțin competenți, decât cei, care activează în aparatul ministerelor și în organele de administrație publică locală?”

În circumstanțele create constatăm, că nivelul de salarizare existent ***este dificil nu numai de a asigura ocuparea funcțiilor publice vacante*** (unele concursuri durează mai mult de un an pe motivul ”mărimii neatrăgătoare a salariului”), ***dar în principiu și de a-i reține la locuri de serviciu pe angajați cu experiență, responsabil și competenți.***

Potrivit art. 4 alin. (5¹) al Legii nr. 947-XIII cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, în calitate de organ de autoadministrare judecătorească și de garant al independenței autorității judecătorești, Consiliul Superior al Magistraturii poate sesiza Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității actelor normative care vizează sistemul judecătoresc.

Conducându-se de cele expuse mai sus, ***solicităm CSM să sesizeze Curtea Constituțională cu scop de a declara neconstituționalitatea unor prevederi din Legea nr. 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (Anexa nr. 3 Tabelul nr. 2), în privința funcțiilor publice de conducere și de execuție în cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătorilor.***

Anexă:

- Proiectul sesizării privind controlul constituționalității unor prevederi ai Legii nr. 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.
- Procesul-verbal al adunării colectivului de muncă al Curții de Apel Comrat din 12.11.2021.

PREȘEDINTE INTERIMAR
AL CURȚII DE APEL COMRAT

Grigori COLEV